

Marek Mariusz Tytko

Wstęp do „Poezji Religijnej i Sakralnej” (2)

Religious and Sacred Poetry : An International Quarterly of Religion, Culture and Education 1/2, 25-30

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp do „Poezji Religijnej i Sakralnej” (2)

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Szczęść Boże!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Serdecznie witamy na stronie serwisu internetowego międzynarodowego czasopisma naukowego „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania”). To periodyk naukowy (z założenia – kwartalnik) o profilu interdyscyplinarnym, skoncentrowany jednak wokół problematyki chrześcijańskiej poezji religijnej i sakralnej w różnych aspektach: teologicznym, filozoficznym, literaturoznawczym, językoznawczym, kulturoznawczym, pedagogicznym, psychologicznym i historiograficznym. Multidyscyplinarny, kulturowo-edukacyjny profil czasopisma umożliwi prezentowanie na jego łamach teorii naukowej i refleksji dotyczącej poezji biblijnej, poezji sakralnej (liturgicznej), poezji religijnej obecnej w tradycji chrześcijańskiej wielu narodów, od starożytności poprzez średniowiecze, nowożytność, aż po czasy współczesne (również inspiracje chrześcijańskie w poezji). Tradycje: **katolicka** (rzymskokatolicka, greckokatolicka i inne), **prawosławna** i **protestancka** w poezji religijnej współtworzą komplementarne dziedzictwo chrześcijańskiej poezji Europy Ojczyzn, którym pragniemy się wzajemnie ubogacić. Chrześcijańska kultura poetycka jest badana przez naukowców z różnych krajów w rozmaitych aspektach, w myśl poszukiwania prawdy rozumianej klasycznie jako zgodność poznania z rzeczywistością. Przedmiotem naszych badań są m.in. Prawda, Dobro, Piękno, Świętość w poezji religijnej.

Zakres tematyczny tekstów, które publikujemy, obejmuje więc nauki dotyczące człowieka (osoby **twórcy** i osoby **odbiorcy poezji religijnej**), jego wytworów w postaci **religijnej twórczości poetyckiej**. Umożliwiamy prezentację wyników badań naukowych nad fenomenem poezji religijnej i sakralnej przedstawicielom wielu dyscyplin. W szczególności **w odniesieniu do poezji religijnej i sakralnej** interesują nas **każdorazowo** m.in. zagadnienia badane przez dyscypliny (lub subdyscypliny) takie jak:

1) **teologia**, szczególnie teologia biblijna (biblistyka, w odniesieniu np. do Psalmów, hymnów, Lamentacji, poetyckich aspektów Biblii) i liturgika (teologia liturgii, teologia kultu),

- 2) **filozofia**, zwłaszcza filozofia piękna poezji religijnej, estetyka literatury, aksjologia literatury, filozofia poezji, szerzej: filozofia kultury, filozofia wychowania, teoria komunikacji,
- 3) **literaturoznawstwo**, głównie historia i teoria literatury oraz literaturoznawstwo porównawcze wszystkich literatur europejskich (poezja religijna i sakralna w Europie, szczególnie w Europie Centralnej),
- 4) **językoznawstwo**, zwłaszcza językoznawstwo narodów słowiańskich (język poezji religijnej i sakralnej),
- 5) **slawistyka**, w odniesieniu do poezji chrześcijańskiej krajów słowiańskich, w tym:
- 6) **polonistyka** (polska poezja religijna i sakralna, także w odmianach gwarowych),
- 7) **bohemistyka** (czeska i morawska poezja religijna i sakralna),
- 8) **słowacystyka** (słowacka poezja religijna i sakralna),
- 9) **ukrainistyka** (ruska, rusińska oraz ukraińska poezja religijna i sakralna),
- 10) **bialorutenistyka** (białoruska poezja religijna i sakralna),
- 11) inne **filologie słowiańskie** (poezja religijna i sakralna innych narodów słowiańskich),
- 12) **kulturoznawstwo** (religijna kultura literacka i artystyczna),
- 13) **pedagogika**, szczególnie pedagogika kultury, w tym – pedagogika sztuki i literatury, pedagogika kultury artystycznej, kultury religijnej, edukacja w zakresie poezji religijnej, wychowanie przez poezję chrześcijańską, literatura piękna w edukacji religijnej, dydaktyka poezji,
- 14) **psychologia**, w tym – psychologia twórczości, psychologia religii, psychologia artystycznej i literackiej twórczości religijnej,
- 15) **historiografia** kultury, szczególnie historiografia literatury religijnej (historia poezji chrześcijańskiej, dzieje kultury literackiej w związku z poezją religijną, dzieje poszczególnych chrześcijańskich poetów religijnych).

Koncentrujemy naszą uwagę zarówno na **przedmiocie** (utworach poezji religijnej), jak i na **podmiocie** (poecie religijnym, artyście religijnym tworzącym utwory religijne), dostrzegamy czynności i wytwory oraz osobę poety religijnego jako szerokie zagadnienie badawcze, możliwe do opisu, analizy, wyjaśnienia ze zrozumieniem w różnych aspektach. Dostrzegamy także jako zagadnienie badawcze odbiorcę utworów religijnych, czytelnika Biblii (np. Psalmów, hymnów, Lamentacji, poetyckich fragmentów Pisma Świętego), który jest adresatem komunikatu obecnego w poezji religijnej (w myśl zasad teorii komunikacji). Zwracamy uwagę na: proces wychowania przez wartości poezji religijnej, edukację przez chrześcijańską literaturę piękną, wychowanie biblijne.

O wysokim poziomie merytorycznym czasopisma świadczy m.in. obecność w międzynarodowej radzie naukowej wybitnych specjalistów – naukowców z kilkudziesięciu ośrodków uniwersyteckich w kilkunastu krajach Europy i Ame-

ryki. Zamierzamy spełnić wysokie standardy krajowej i międzynarodowej punktacji za publikowane artykuły naukowe.

Oddajemy naukowcom różnych dyscyplin humanistycznych, uczonym pochodzącym z różnych krajów łamy naszego akademickiego czasopisma naukowego (recenzowanego naukowo). Zapraszamy Autorów do publikowania swoich oryginalnych tekstów, będących wynikami własnych badań naukowych. Zachęcamy również Autorów do publikowania recenzji z przeczytanych książek naukowych, poświęconych problematyce chrześcijańskiej poezji religijnej, chrześcijańskiej kulturze literackiej, wychowaniu przez poezję i podobnym kwestiom religijno-kulturowo-edukacyjnym. Czasopismo jest otwarte na to, by współtworzyli je uczeni (nauczyciele akademicy) oraz praktycy-dydaktycy, duchowni i świeccy, znający kulturę chrześcijańską, mający głębsze zainteresowania koncepcyjne i wybitną, twórczą umysłowość naukową.

Preferowanym przez redakcję „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” językiem dla większości artykułów naukowych, w odniesieniu do tekstów autorskich jest **język angielski**, jako język międzynarodowy (kongresowy), powszechnie zrozumiały. Natomiast w miarę możliwości, publikujemy również niektóre teksty w następujących językach słowiańskich: polskim, rosyjskim, czeskim i słowackim. Chcielibyśmy łączyć Wschód z Zachodem i docierać z przekazem wyników badań do odbiorców międzynarodowych. Zachęcamy do publikowania w kolejnym numerze naszego czasopisma, czekamy na teksty autorskie pod adresem redakcji (marek.mariusz.tytko@uj.edu.pl). Teksty przyjmujemy na bieżąco. Zachęcamy Autorów i Czytelników do zapoznania się z poszczególnymi podstronami (zakładkami) naszego serwisu internetowego:

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Zapraszamy Państwa, Szanowne Czytelniczki i Szanownych Czytelników, do zapoznania się z pełnym spisem treści – makietą najnowszego, bieżącego numeru naszego czasopisma. Każdy numer „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” zawiera dwie zasadnicze części: 1) **Rozprawy – Artykuły – Studia – Sprawozdania z badań**, stanowiące główny trzon naszego czasopisma, 2) **Recenzje – Materiały**, zawierające recenzje - omówienia książek oraz inne materiały (np. źródłowe, bibliograficzne).

„Religious and Sacred Poetry” jest czasopismem z wolnym (bezpłatnym, swobodnym) dostępem do jego treści, co wynika z zasady Open Access (nie ma ograniczeń dostępu do pełnych wersji zamieszczonych materiałów). To ułatwia Autorom dzielenie się swoim dorobkiem naukowym z środowiskami naukowymi całego świata. Nasi Autorzy rozumieją tę zasadę i dlatego chętnie u nas publikują. Zapraszamy serdecznie do współpracy. Materiały spełniające odnośne kryteria

naukowe, otrzymane przez nas od Autorów po zamknięciu najnowszego, bieżącego numeru zasilają łamy kolejnego numeru. Autorzy-naukowcy z różnych krajów mogą na bieżąco nadsyłać swoje artykuły do kolejnych numerów. Złożone do redakcji teksty podlegają procesowi recenzowania naukowego, a zamieszczone na łamach czasopisma prace (teksty) są chronione prawem autorskim.

Czasopismo „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania”) jest periodykiem stosunkowo nowym, założonym w 2012 r., ale dobrze zakorzenionym w tradycji cywilizacji łacińskiej, greckiej i chrześcijańskiej poprzez swój profil oraz dobór współpracowników świadomych chrześcijańskich korzeni narodowych kultur europejskich. Celem czasopisma jest udostępnienie, upowszechnienie i uprzystępnienie wyników badań naukowych prowadzonych w różnych ośrodkach uniwersyteckich, głównie europejskich, nad chrześcijańską poezją religijną w kontekście religijnym (teologicznym), kulturowym (kulturoznawczym), wychowawczym (pedagogicznym), literacko-artystycznym (literaturoznawczym), językowym (językoznawczym), psychologicznym i filozoficznym (antropologicznym, etycznym, estetycznym).

O międzynarodowym charakterze czasopisma „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” świadczy nie tylko wielonarodowy skład międzynarodowej rady naukowej, ale także Autorzy, reprezentanci wielu narodów, prezentujący swoje cenne teksty, oryginalne, nowe, ważne pod względem poznawczym ustalenia badawcze. Nasze czasopismo naukowe pragnie wciąż się rozwijać we współpracy z wieloma ośrodkami uniwersyteckimi. Troszczymy się o wysoki poziom merytoryczny i formalny, zwracamy uwagę na wysoką staranność procedur badawczych, dbamy o interdyscyplinarne bogactwo ujęć, staramy się o urozmaicenie zawartości periodyku, mimo wąskiej, tematycznej specjalizacji. Kieruje nami otwartość międzynarodowa przy zachowaniu zasady poszanowania idei Europy suwerennych Ojczyzn, Europy wzajemnie komplementarnych, niepowtarzalnych kultur narodowych, Europy cywilizacji łacińskiej i greckiej, Europy o chrześcijańskich korzeniach, z których jako kulturowe wspólnoty narodowe wyrastamy poprzez przekazywaną od dwóch tysięcy lat Ewangelię, Tradycję i przebogate dziedzictwo Kościoła oddychającego dwoma płucami: wschodnim i zachodnim.

Czasopismo nasze w istocie jest permanentnym, międzynarodowym, interdyscyplinarnym wspólnotowym, społecznościowym, europejskim, niezależnym projektem badawczym, poświęconym poezji religijnej i sakralnej. Wartości prezentowane w „Poezji Religijnej i Sakralnej” są wyrazem urzeczywistniania misji, która przyświeca Twórcom (Autorom) i Redaktorom. Misją naszego wspólnego, międzynarodowego przedsięwzięcia współtworzonego przez wiele środowisk naukowych, jest oddawanie do rąk Czytelników periodyku, który wprowadza naukowe odkrycia badawcze związane z chrześcijańską poezją

religijną i sakralną w obieg europejski i światowy. Dotychczas nie istniało naukowe czasopismo o podobnym profilu tematycznym (nie jest notowane na wykazach czasopism międzynarodowych, w tym – europejskich). Redakcja wraz z Autorami pragnie wypełnić tę lukę, zagospodarowując niszę badawczą, swoistą „białą plamę” w naukach humanistycznych.

Czasopismo nasze ukazuje się głównie w pierwotnej formie elektronicznej, dostępnej przez internet (otwarty dostęp), a także poza tym we wtórnej formie papierowej. Zamierzamy dążyć do uzyskania wysokiego statusu czasopisma nie tylko w ramach krajowej (polskiej) oceny parametrycznej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale również do osiągnięcia pozycji na liście European Reference Index for Humanities (ERIH).

Koncepcja utworzenia czasopisma naukowego, które byłoby płaszczyzną wiedzy z zakresu literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, teologii i pedagogiki, a także z humanistycznych dziedzin pokrewnych, powstała w 2010 r. u założyciela periodyku dra Marka Mariusza Tytko, pedagoga, historyka sztuki z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Ideę tę wsparł emerytowany profesor UJ dr hab. Bogusław Żurkowski, literaturoznawca, pedagog i kulturoznawca, który stanął na czele międzynarodowej rady naukowej. Czasopismo „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” zostało powołane do życia dnia 3 maja 2012 r. w Krakowie. W skład pierwszego zespołu redakcyjnego, poza dwoma wyżej wymienionymi naukowcami, wchodzi obecnie następujący uczeni z Polski: prof. UKSW dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literaturoznawca), prof. UJ dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literaturoznawca), prof. KUL JPPII dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (filozof kultury, przedstawiciel tzw. Lubelskiej Szkoły Filozoficznej), prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska (pedagożka, historyczka wychowania artystycznego), prof. UŚ dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (psycholożka twórczości), s. prof. UPJPII dr hab. Adelajda Sielepin CHR (teolożka, liturgistka), ks. dr hab. Roman Bogacz (teolog, biblista), prof. AGH dr hab. Adam Michał Nodzeński (statystyk), dr Barbara Krystyna Niemiec (językoznawczyni, pedagożka), z Republiki Czeskiej prof. UW. doc. PhDr. Libor Martinek, Ph.D. (tłumacz, literaturoznawca), ze Słowacji: doc. dr hab. Marián Andričik (tłumacz, literaturoznawca), dr Ivica Hajdučeková (literaturoznawczyni), z Ukrainy: prof. dr hab. Svitlana Ivanivna Krawczenko (literaturoznawczyni), z Republiki Białorusi: doc. dr Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literaturoznawca) i doc. dr Olga Eugenijewna Pańkowa (literaturoznawczyni). Jesteśmy otwarci na naukową współpracę redakcyjną, a skład redakcji będzie się powiększał w miarę potrzeb w przyszłości o kolejnych specjalistów (lista redaktorów nie jest zamknięta).

Powołanie czasopisma było odpowiedzią międzynarodowego środowiska naukowego na współczesny kryzys piśmiennictwa humanistycznego. Akt założycielski czasopisma stanowi, że czasopismo jest powołane jako międzynarodowy kwartalnik naukowy, o treściach zgodnych (niesprzecznych) z nauczaniem Ko-

ściola Rzymskokatolickiego. Od początku istnienia periodyku jego profil jest wyraźnie interdyscyplinarny z zachowaniem pewnej równowagi pomiędzy naukami filologicznymi, pedagogiką, psychologią, kulturoznawstwem, teologią i filozofią. Funkcję redaktora naczelnego objął w maju 2012 r. dr Marek Mariusz Tytko.

Czasopismo, choć wyrosło z naukowego środowiska uniwersyteckiego Krakowa, nie jest związane wyłącznie z jednym uniwersytetem, ale od początku, z założenia łączy środowiska uczelni wielu krajów Europy, w tym sensie jest to międzynarodowe dzieło wspólne licznych uczonych, prezentuje wyniki badań prowadzonych głównie w środkowoeuropejskich ośrodkach akademickich (Europa Środkowa/Centralna), obejmujących kilka humanistycznych dyscyplin naukowych. Zakres tematyczny uwidoczniiony w tytule wyznacza ramy profilu czasopisma.

Jednocześnie od początku istnienia umożliwiliśmy uruchomienie profesjonalnego serwisu internetowego w kilku językach: polskim, angielskim, rosyjskim, białoruskim, czeskim, słowackim i ukraińskim (inne języki w serwisie internetowym nie są wykluczone, jesteśmy otwarci na współpracę w przyszłości). Sprofesjonalizowana wersja elektroniczna czasopisma jest redagowana w ten sposób, że poszczególne strony narodowe (językowe) serwisu internetowego odnoszą się do tych samych treści periodyku umieszczonego w pliku w formacie pdf (PDF), możliwego do przeszukiwania i pobierania z dowolnego miejsca na świecie poprzez sieć internet: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko

Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.